

Latvijas Komunistiskās (boļševiku) partijas
(LK(b)P)

Vilānu apriņķa komiteja

PA-139.fonds

VĒSTURISKĀ IZZIŅA

1947.g.-1949.g.

Saskaņā ar Vissavienības Komunistiskās (boļševiku)partijas Centrālās Komitejas (VK(b)P CK) 1947. gada 6.oktobra lēmumu LK(b)P CK 1947.g. 14.oktobra biroja sēdē nolēma sadalīt Rēzeknes apriņķi divos apriņķos: Rēzeknes un Vilānu apriņķī, izveidot LK(b)P Vilānu apriņķa komiteju (AK)¹⁾

LK(b)P Vilānu apriņķa organizācijas I kopsapulce notika 1947.g. 16.novembrī, tajā ievēlēja AK 19 cilvēku sastāvā²⁾ AK plēnumā ievēlēja sekretārus un AK biroju 7 cilvēku sastāvā.³⁾ No 1947.g. līdz 1948.g. LK(b)P Vilānu AK aparātā bija šādas struktūrvienības: ⁴⁾

- propagandas un agitācijas nodaļa,
- organizātoriskā darba un instruktoru nodaļa (tās sastāvā - statistikas un vienotās partijas biedra kartes sektors),
- militārā nodaļa,
- kadru nodaļa.

Reorganizācijas rezultātā no 1949.g. 1.marta kadru nodaļu un militāro nodaļu likvidēja; organizātoriskā darba un instruktoru nodaļu pārdēvēja par partijas, arodbiedrību un komjaunatnes organizāciju nodaļu un nodibināja lauksaimniecības nodaļu, kā arī rūpniecības un transporta nodaļu.⁵⁾ 1949.g. marta beigās izveidoja nodaļu darbam ar sievietēm.⁶⁾

Šī struktūra saglabājās līdz LK(b)P Vilānu AK likvidācijai.

LK(b)P Vilānu apriņķa organizācijas 1947.gadā apvienoja 21 partijas pirmorganizācijas un 1949.gadā - 35.⁷⁾

1) LVA, PA-101.f.,10.apr., 22.l., 87.-88.lp.
 2) LVA, PA-139.f., 1.apr., 1.l., 27. un 38.lp.
 3) Turpat, 4.l., 2.lp.
 4) LVA, PA-101.f., 10.apr., 116.l., 51.lp.
 5) LVA, PA-101.f.,12.apr., 17.l., 46.-47.lp.
 6) Turpat, 289.lp.
 7) Turpat, 10.apr., 126.l., 34.lp.o.p. un 12.apr.,134.l., 62.lp.o.p.

Saskaņā ar LK(B)P CK 1947. g. 15. jūlija lēmumu aprinķu partijas komitejām atļāva veidot LK(b)P pagastu komitejas pagastu partijas pirmorganizācijās, kur tajās bija ne mazāk kā 10 VK(b)P biedru, likvidējot šajos pagastos pagastu partorgu amatus ⁸⁾ (algota partijas organizatora (partorga) amatu LK(b)P CK noteica 1941. g. 6. janvārī) ⁹⁾. LK(b)P pagasta komiteja apvienoja visas partijas pirmorganizācijas, kuras atradās pagasta teritorijā.

1949. gadā Viļānu aprinķī darbojās LK(b)P 4 pagastu partijas teritorijas: ¹⁰⁾

- Atašienes
- Galēnu
- Varakļānu
- Viļānu

Ar VK(b)P CK 1949. g. 24. decembra lēmumu un LK(b)P CK biroja 1949. g. 30. decembra sēdes lēmumu Latvijas PSR nodibināja 58 lauku rajonus. LK(b)P aprinķu un pagasta komitejas likvidēja, to vietā izveidoja LK(b)P rajonu komitejas. ¹¹⁾ LK(b)P Viļānu AK vietā tika nodibināta (LK(b)P Viļānu rajona komiteja. ¹²⁾ Daļu Viļānu aprinķa pagastu pievienoja Varakļānu un Krustpils rajoniem.

1. kat. arhiviste *Ju* T.Jakovļeva

8) Turpat, 10. apr., 19. l. 48. lp.
 9) Turpat, 1. apr., 12. l., 38. lp.
 10) Turpat, 12. apr., 126. l., 157. lp. un PA-139. f., 2. apr. 1. l., 1. lp.
 11) LVA, PA-101. f., 12. apr., 26. l., 193. lp.
 12) Sk. LKP Viļānu rajona komitejas (PA-2116. fonds). vēsturisko izziņu.

Šinī lietā 21/240desurt
(Kotica) numurētas lapas
1999. g. «13.» december
LVA arhivists Bronelis